

Dashboard sectorakkoord vo

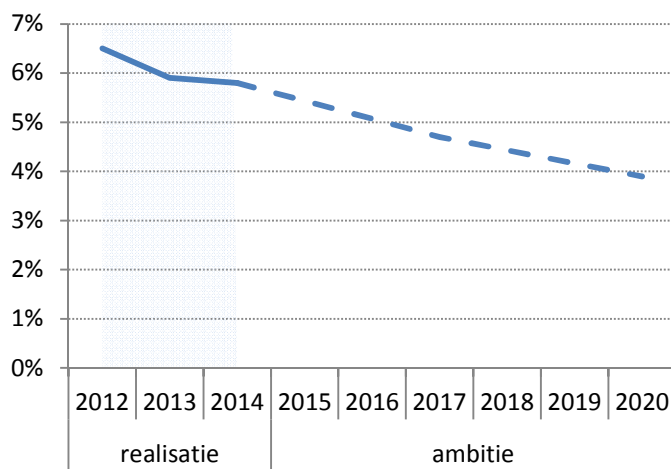
Toelichting op het dashboard

Deze bijlage geeft per hoofddoel de doelstellingen weer die zijn afgesproken in het sectorakkoord vo, vertaald in indicatoren met streefwaarden.¹ Per doel wordt de voortgang in beeld gebracht en toegelicht aan de hand van (waar reeds mogelijk) realisatiecijfers op de indicatoren en andere relevante monitoringsgegevens.² De doelen van het sectorakkoord hangen sterk met elkaar samen en daarmee ook de activiteiten die per doel zijn beschreven. Het realiseren van de afgesproken substantiële beweging op de streefwaarden is bovendien een gezamenlijke opgave waarvoor een bijdrage nodig is van alle betrokken partijen, vanuit de eigen rol en positie. De opbouw van het dashboard volgt de hoofdlijnen van het sectorakkoord en de prestatieboxregeling. Voor een groot aantal indicatoren betreft 2015 de eerste meting; voor enkele indicatoren zijn oudere data beschikbaar. Indien beschikbaar worden deze weergegeven.

1. Toekomstbestendig en uitdagend onderwijs

Het voortgezet onderwijs zal de komende jaren moeten anticiperen op een veranderende en veeleisende omgeving, tegen een achtergrond van ontgroening en vergrijzing. Dat vraagt om onderwijs dat beter aansluit op de vragen van de maatschappij, het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en ouders en leerlingen. We streven naar uitdagend onderwijs waarbij leerlingen breed worden gevormd, met eigentijdse voorzieningen en samenwerking met belangrijke partners in de regio.

1) Aandeel zittenblijvers

Doelstelling

De ambitie is een vermindering van het zittenblijven van 5,9% in 2013 (circa 53.000 leerlingen) naar 3,9% in 2020 (circa 35.000 leerlingen).

Welke beweging is zichtbaar

In 2014 is er een daling zichtbaar van het aantal zittenblijvers naar 5,8% (circa 52.000 leerlingen). Scholen nemen diverse maatregelen om zittenblijven terug te dringen, zoals extra ureninzet (verlengde schooldagen) voor leerlingen die moeite hebben met bepaalde vakken, intensieve huiswerkbegeleiding en/of deelname van leerlingen aan zomerscholen.³ Zomerscholen, een initiatief van de sector voortgezet onderwijs zelf (in het bijzonder van de VO-raad en CNV Onderwijs) zijn een belangrijk instrument om zittenblijven te verminderen. Na kleinschalige pilots in 2013 en 2014 is in de zomer van 2015 de landelijke uitrol van het zomerschoolproject gestart. De door OCW in samenwerking met de VO-raad opgestelde subsidieregeling hiervoor is positief ontvangen: 3271 leerlingen van in totaal 260 vo-scholen in alle provincies van Nederland (124 uitvoerende scholen met 136 partnerscholen) volgden deze zomer een speciaal zomerschoolprogramma. Van deze

Bron: DUO

¹ Indicatoren zijn dus niet hetzelfde als doelen; een indicator moet wel iets zeggen over het desbetreffende doel, het is zogenoemd een 'bewegingsmelder'.

² Het dashboard voor vo is online beschikbaar op de website [Trends in beeld](#). Hier zijn ook alle achterliggende cijfers te vinden.

³ Regioplan, VO-scholen en het sectorakkoord VO. Een verslag van 10 interviews, juli 2015.

leerlingen, die anders zouden zijn blijven zitten, zijn er 2696 (82%) alsnog overgegaan naar het volgende leerjaar.⁴ Hiermee is in 2015 reeds een derde van de ambitie gerealiseerd. De streefwaarde van 5,3% in 2015 wordt zo behaald.

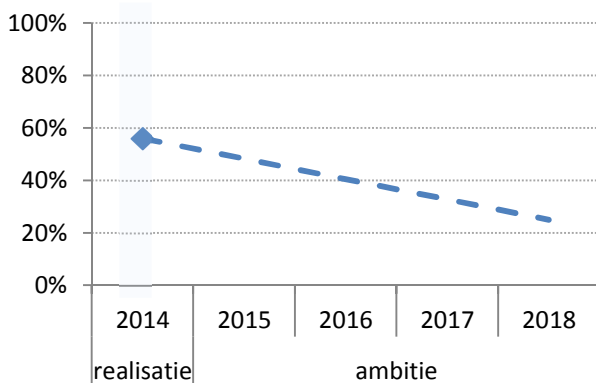
Het aantal leerlingen dat een zomerschoolprogramma heeft gevolgd is kleiner dan het aantal leerlingen dat vooraf door scholen was geprognosticeerd. Deelnemende scholen hebben als verklaring daarvoor aangegeven dat een grote groep leerlingen die een zomerschoolprogramma had kunnen volgen, de laatste periode van het schooljaar gebruikt heeft voor een eindsprint. Deze leerlingen zijn daardoor alsnog overgaan, zonder dat zij hiervoor nog een zomerschoolprogramma moesten volgen. Bovendien liet een deel van deelnemende scholen dat de periode waarin ze de zomerschool moesten organiseren (te) kort was, waardoor het niet haalbaar bleek om voor alle geprognosticeerde leerlingen dit jaar een zomerschool te organiseren. Dit alles maakt dat niet precies aangegeven kan worden hoeveel leerlingen dankzij het daadwerkelijk volgen van een zomerschool of het perspectief daarop toch niet zijn blijven zitten.

Welke acties worden ondernomen

De verwachting is dat de komende jaren het aantal deelnemende scholen verder zal toenemen. Bij de werving van nieuwe scholen spelen VO-raad en CNV Onderwijs weer een belangrijke rol, en zal ook gebruik gemaakt worden van bij DUO beschikbare data over de scholen die relatief veel zittenblijvers hebben, zodat daar gerichte aandacht voor kan zijn. Bovendien is het, naar aanleiding van het verzoek van verschillende scholen, de bedoeling om in 2016 de reikwijdte van de regeling uit te breiden naar ook de meivakantie.

2) Aandeel uitgedaagde leerlingen en uitdagend onderwijsaanbod

Aandeel toptalentleerlingen dat zich vaak of bijna altijd verveelt omdat de lesstof te makkelijk is of omdat hij/zij eerder klaar is dan de rest.

Doelstelling

De ambitie is een ambitieuze leercultuur, waarin het onderwijsaanbod in alle sectoren zo is vormgegeven dat ook de talentvolle leerlingen, toptalenten, zich uitgedaagd voelen. In 2018 is er sprake van een substantiële stijging van het aantal leerlingen dat zich uitgedaagd voelt in het voortgezet onderwijs.

Welke beweging is zichtbaar

Bij de nulmeting in 2014 gaf meer dan de helft van de toptalenten aan zich te vervelen in de klas omdat ze onvoldoende werden uitgedaagd op school. Het deel van de toptalenten dat zich verveelt moet substantieel omlaag. Om dat te bereiken is het nodig dat scholen zorgen dat ze voldoende uitdagend aanbod voor toptalenten hebben. Uit themaonderzoek van de inspectie blijkt dat al veel vwo-scholen bezig zijn met uitdagend aanbod voor de best presterende leerlingen: driekwart van de ondervraagde scholen heeft dit opgenomen in hun onderwijskundig beleid

Bron: GfK Intomart onderzoek: Extra inzet en aanbod voor toptalenten

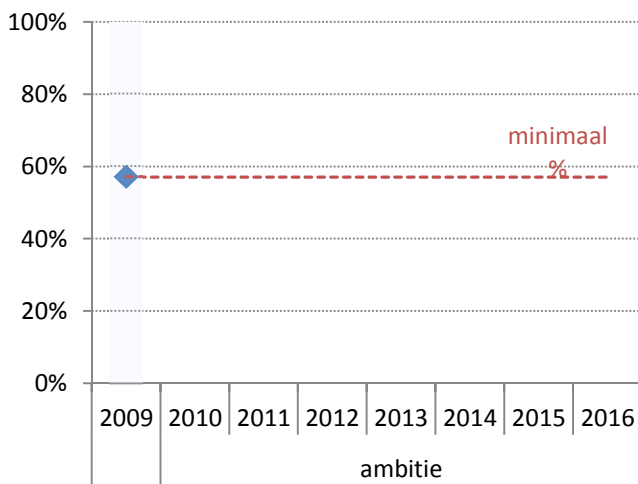
⁴ Deze aantallen en percentages zijn gebaseerd op de per 14 oktober 2015 beschikbare informatie van 115 van de 124 zomerscholen. De gegevens van de resterende zomerscholen volgen medio oktober. De meest actuele informatie zal daarna beschikbaar zijn op [Trends in beeld](#).

en ruim de helft van de ondervraagde vwo-scholen biedt verdieping binnen de les.⁵ Groei en verbreding naar havo en vmbo is wenselijk. De inspectie noemt ook verbeterpunten, zoals de mate waarin het extra aanbod met een duidelijk doel wordt aangeboden en achteraf wordt geëvalueerd. In 2016 wordt een nulmeting uitgevoerd voor het percentage scholen dat aandacht heeft voor toptalenten in de vorm van een uitdagend programma-aanbod of talentprogramma.

Welke acties worden ondernomen

Veel scholen hebben zich aangesloten bij één van de acht regionale talentnetwerken, waarin kennisdeling en samenwerking centraal staan. Ter ondersteuning zetten kwartiermakers zich in deze regionale talentnetwerken in om bestaande initiatieven en netwerken te verbinden en versterken of om samen met scholen nieuwe initiatieven mogelijk te maken. Voor scholen die op innovatieve manieren uitdagend aanbod voor toptalenten willen realiseren, is meer wettelijke ruimte gecreëerd. Modernisering van de onderwijstijd, eerder dan in het voorlaatste jaar vakken afsluiten met een examen en klassikaal een versneld en/of verrijkt vwo, zijn daar voorbeelden van.

3) Aandeel leerlingen dat de burgerschapscompetenties voldoende beheerst

Doelstelling

De ambitie is dat het burgerschapsonderwijs verbetert, zodat meer leerlingen voldoende kennis hebben van democratische principes en de kernwaarden van de democratische rechtsstaat, om volwaardig als burger te kunnen functioneren in de samenleving. In 2009 bleek dat het aandeel leerlingen dat dit niveau behaalde 57% was. Het doel is dat dit percentage in 2016 is toegenomen. Dit wordt gemeten door de deelname aan internationaal onderzoek naar kennis, vaardigheden en houding van leerlingen op burgerschap (ICCS). In 2016 wordt dit onderzoek opnieuw afgenomen.

Welke beweging is zichtbaar

De inspectie meet de voortgang van scholen op de verbetering van hun burgerschapsonderwijs, als een belangrijke factor in de verbetering van de prestaties van leerlingen. Hierover geeft de inspectie een tussenrapportage in het Onderwijsverslag 2014/2015 (april 2016) en een eindrapportage in het Onderwijsverslag 2015/2016.

Welke acties worden ondernomen

Om scholen te ondersteunen en verdere ontwikkeling van het burgerschapsonderwijs te stimuleren, biedt SLO scholen een handreiking bij het ontwikkelen van hun burgerschapsonderwijs via de website www.burgerschapindeschool.nl. Daarop staan ook de schoolvoorbeelden en verwijzingen naar materiaal.

Bron: IAE, GION

⁵ Rapport 'Onderwijs aan de best presterende leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs', Inspectie van het Onderwijs, maart 2015.

4) Aandeel tevredenheid oud-leerlingen / vervolgonderwijs over de voorbereiding op het vervolgonderwijs

Deze indicator is nog in ontwikkeling.

De monitoring van deze indicator wordt nader ingevuld.

Doelstelling

De ambitie is dat leerlingen gericht begeleid worden bij de voorbereiding op de overstap naar het vervolgonderwijs. We streven naar een substantieel hoger percentage tevredenheid van oud-leerlingen en van het vervolgonderwijs in 2017.

5) Aandeel thuiszittende leerlingen dat na drie of meer maanden thuis zit zonder passend onderwijsaanbod

Doelstelling

Om adequaat invulling te geven aan de zorgplicht zijn scholen verplicht om een passend en tijdig aanbod te bieden aan leerlingen die extra onderwijsondersteuning nodig hebben. De ambitie is om per 2020 geen enkel kind langer dan 3 maanden thuis te laten zitten zonder een passend onderwijsaanbod, tenzij de leerling is vrijgesteld van de leerplicht. Om deze ambitie te halen meten we het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren die ingeschreven staan op een school en langer dan 3 maanden aaneensluitend thuiszitten (thuiszitter) en meten we het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren zonder vrijstelling die langer dan 3 maanden niet ingeschreven staan op een school (absoluut verzuimer).

Welke beweging is zichtbaar

In het eerste jaar sinds de invoering van passend onderwijs zijn in totaal 152 samenwerkingsverbanden samen met hun scholen gaan kijken naar de ondersteuningsbehoefte van leerlingen en richten zij hun processen daarop in. Dat vraagt om een organisatieverandering én een cultuuromslag. Daarin zijn stappen gezet. Tegelijkertijd is ook op het terrein van gemeenten en in de zorg veel in beweging, door de veranderingen die daar per 1 januari 2015 zijn ingevoerd. Door nieuwe regels en verantwoordelijkheden is er veel overleg en afstemming tussen onderwijs, gemeenten en zorg om tot nieuwe afspraken en werkwijzen te komen. Een belangrijke ontwikkeling is dat thuiszittende leerlingen steeds beter in beeld komen. Onderwijs en gemeenten registreren beter over welke leerlingen het gaat en maken afspraken over hoe voor alle leerlingen een passende plek kan worden gevonden. Meer dan de helft van de samenwerkingsverbanden, al dan niet met de gemeenten, hebben doorzettingsmacht om een plek te realiseren als de partijen er samen niet uit komen.

Welke acties worden ondernomen

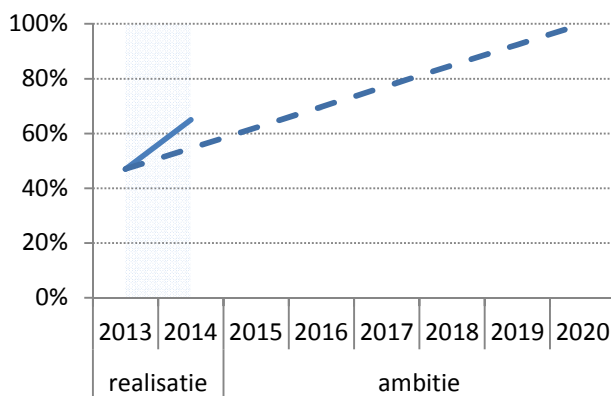
OCW gaat afspraken maken met gemeenten en samenwerkingsverbanden over het verminderen van het aantal jongeren dat thuiszit en over het terugbrengen van de duur van het thuiszitten: als er niet direct een passend aanbod is, dan moet dat binnen drie maanden alsnog tot stand komen. Eind 2015 worden de eerste cijfers verwacht op basis van de gemeentelijke registraties. In augustus 2016 verandert de werkwijze en het verloop van de leerplichttelling. Vanaf dan zal de telling deels via het Verzuimloket van DUO verlopen en deels via de gemeentelijke registraties.

2. De school als lerende organisatie

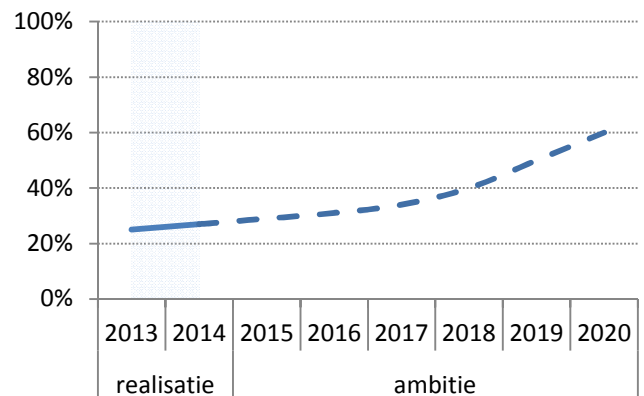
Goed voortgezet onderwijs betekent dat er een ambitieuze leercultuur is voor leerlingen, docenten en schoolleiding. We hebben de ambitie om leerlingen meer te boeien, het onderwijs meer te laten prikkelen, leerlingen vragen te laten stellen, een onderzoekende houding aan te leren en vakmanschap daadwerkelijk te waarderen. Dat vereist dat leerlingen kunnen leren in een inspirerende leeromgeving: in een lerende organisatie leren leerlingen meer. In een lerende organisatie werkt men opbrengstgericht door resultaten van leerlingen te meten en te analyseren. Onderwijskwaliteit hangt in sterke mate samen met het interne kwaliteitsbewustzijn op alle niveaus: op docenten-, team-, school- en bestuursniveau.

6) Opbrengstgericht werken

Aandeel afdelingen dat adequaat fase 1 doorloopt (meten en analyseren van leerling resultaat)

Aandeel leraren dat de analyses van de prestaties van hun leerlingen gebruikt bij de vormgeving van hun onderwijs

Bron: *Inspectie van het Onderwijs, Onderwijsverslag*

Doelstelling

Om het beste uit alle leerlingen te halen is de ambitie dat alle vo-scholen in 2020 opbrengstgericht werken. Dit houdt in dat zij op schoolniveau leerresultaten moeten kunnen meten en analyseren (fase 1 van opbrengstgericht werken). Dit is het beginpunt voor opbrengstgericht werken. De vervolgstap is dat docenten ook in de klas hun lesgeven aanpassen op basis van deze gegevens. Beweging hierop vraagt het samenkomen van veel verschillende bewegingen: zoals het inzetten van toetsen om van te leren (formatief toetsen) en professionalisering van docenten, bijvoorbeeld het kunnen differentiëren naar aanleiding van verschillende leerbehoeften van leerlingen. Ook schoolleiders die zorgdragen voor een open cultuur, waarin het leren van elkaar centraal staat, is een belangrijke voorwaarde om dit te realiseren. De ambitie is dat in 2020 op 60% van de afdelingen de leraren de gemeten en geanalyseerde data ook op klasniveau gebruiken om zo het onderwijs te verbeteren, meer aangepast op de leerbehoeften van leerlingen.

Welke beweging is zichtbaar

In het opbrengstgericht werken op schoolniveau is duidelijk beweging zichtbaar. De ambitie hiervoor uit het bestuursakkoord vo 2012-2015 is in 2014 al ruimschoots gehaald (65% van de scholen meet en analyseert leerlingresultaten, met een ambitie van 50% in 2015).⁶ Deze verbetering is beperkt zichtbaar in het gebruik van leerlinggegevens door docenten bij het vormgeven van de lessen (27% van de leraren). Opbrengstgericht werken is een belangrijk thema op scholen. In de VO2020 scan geven nagenoeg alle schoolleiders aan dat opbrengstgericht werken leidend is voor de professionalisering van docenten.⁷

Welke acties worden ondernomen

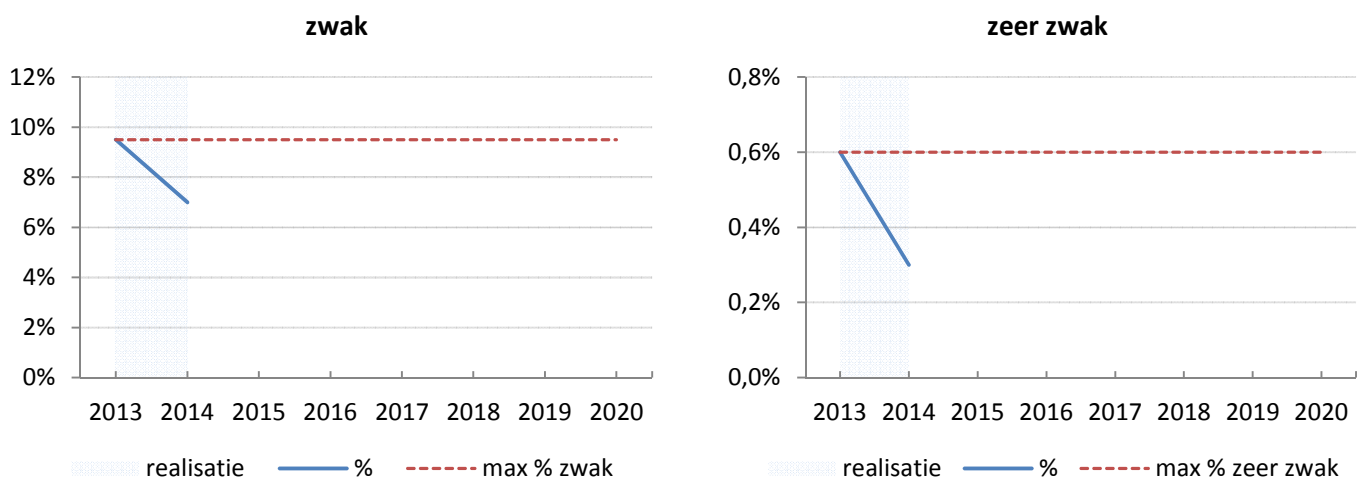
Om verdere stappen te zetten op opbrengstgericht werken op school- en klasniveau, is het leren in netwerken kansrijk. Docenten kunnen zich dan in teams een nieuwe werkwijze eigen maken en leren van de aanpak op andere scholen en externe experts. Op het gebied van opbrengstgericht werken is er een aantal netwerken, zoals van de universiteiten Twente, Utrecht en Maastricht. Hier wordt kennis ontwikkeld over het gebruik van data in de klas door problemen en vraagstukken uit de praktijk te onderzoeken met (teams van) leraren en schoolleiders.

⁶ Vergaderjaar 2011-2012, 31289, nr 110 , 20 december 2011

⁷ Deze scan is uitgevoerd door de VO-raad waarbij het gegeven beeld is gebaseerd op de reactie van 670 scholen die de scan hebben ingevuld.

Aanvullend zal er aansluiting worden gezocht bij andere bestaande netwerken van scholen en professionele leergemeenschappen. Zo wordt in het project "Naar een ambitieus leerklimaat" van de VO-raad een vorm van collegiale visitatie ontwikkeld om de lerende cultuur binnen de eigen school, binnen het team en in de klas te versterken. In regionale leernetwerken wisselen schoolleiders, teamleiders en leraren kennis en ervaringen uit over specifieke kwaliteitsvragen, bijvoorbeeld over het beter inspelen op verschillen tussen leerlingen, de manier waarop data daarbij kan helpen en wat goede methoden en instrumenten daarvoor zijn. Daarnaast biedt de diagnostische tussentijdse toets (hierna: DTT) bij uitstek mogelijkheden om gegevens over de ontwikkeling van leerlingen te gebruiken voor onderwijsverbetering. Afgelopen jaar hebben circa 100 scholen meegedaan aan een pilot met de DTT. De grote meerderheid van de scholen (84%) die hebben meegedaan, geeft aan te verwachten dat door deelname aan de DTT het opbrengstgericht werken binnen de school een impuls zal krijgen.⁸ Dit schooljaar hebben zich nog 180 extra scholen aangemeld. De deelnemende scholen ontvangen vanaf dit jaar rapportages met gedetailleerde informatie over waar leerlingen op de juiste weg zijn en waar nog extra aandacht nodig is voor het eindexamen. De pilotscholen worden op verschillende manieren ondersteund. Zo ontwikkelt SLO nu handreikingen met een aantal scholen om straks alle docenten Nederlands, Engels en wiskunde te helpen om met de rapportages aan de slag te gaan in hun lessen. De ervaringen van de deelnemende scholen worden gebruikt bij de verdere ontwikkeling en implementatie van de DTT. Tot slot werken scholen in zogenoemde LeerLabs die de VO-raad organiseert (vanuit het project Leerling2020) sinds 2015 samen aan vraagstukken over onder meer datagebruik op school en in de klas en de inzet van ICT-toepassingen daarbij (zie ook indicator nr.15 ICT didactische vaardigheden).

7) Aandeel zwakke en zeer zwakke afdelingen in het voortgezet onderwijs

Bron: *Inspectie van het Onderwijs, Onderwijsverslag*

Doelstelling

Om te voorkomen dat leerlingen onderwijs krijgen dat onder de maat is, gaan we het kwaliteitsbesef bij zwakke en zeer zwakke scholen en bij scholen die zich in de risicozone bevinden, nadrukkelijk versterken. Het doel is om te voorkomen dat leerlingen onderwijs van onvoldoende kwaliteit krijgen, en aan te sturen op snelle verbetering bij scholen waar dit al wel het geval is. Afsproken is dat het aandeel zeer zwakke (0,6% in 2013) en zwakke (9,5% in 2013) substantieel daalt.

Welke beweging is zichtbaar

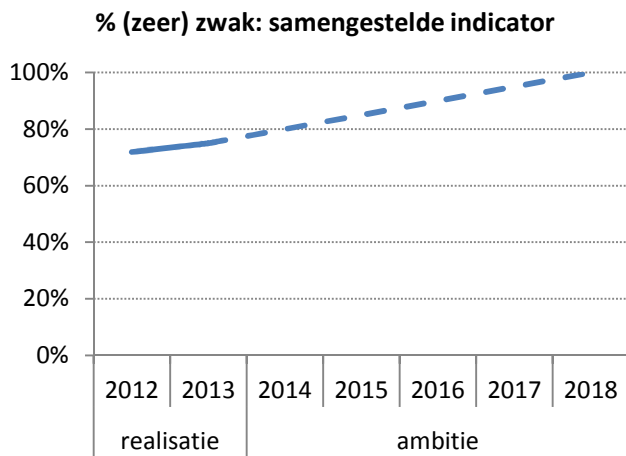
Deze beweging is afgelopen jaar in gang gezet, zowel het aandeel zwakke en zeer zwakke scholen in het vo daalde substantieel: in 2014 was het aandeel zeer zwakke scholen 0,3%, het aandeel zwakke scholen was 7%.

Welke acties worden ondernomen

Zwakke en zeer zwakke scholen kunnen gebruik maken van het ondersteuningsaanbod vanuit de VO-raad (project Leren Verbeteren). Voor dergelijke scholen in de noordelijke provincies (in Groningen, Friesland en Drenthe) is bij de Rijksuniversiteit Groningen in aanvulling daarop een ondersteuningsproject voor de docenten ingericht. Naast de ondersteuning attendeert de inspectie scholen sinds 2011-2012 op dalende opbrengsten zodat de school tijdig kan gaan werken aan een verbetertraject. Om er voor te zorgen dat scholen ook haast maken met het verbetertraject is er voor scholen die ondanks de attentering/waarschuwing zeer zwak zijn geworden ook, met ingang van 2014, een wettelijk verplichte verbetertermijn vastgelegd. Zeer zwakke scholen moeten zich binnen 12 maanden verbeteren. Dit alles om te zorgen dat zwakke en zeer zwakke scholen zo snel mogelijk weer onderwijs van voldoende kwaliteit gaan verzorgen voor de leerlingen.

⁸ Regioplan, *Monitor pilot diagnostische tussentijdse toets, bevindingen 0-meting*, oktober 2015. Wordt in oktober gepubliceerd op rijksoverheid.nl.

8) Aandeel zwakke afdelingen dat zich binnen de gestelde termijn verbetert

Bron: Inspectie van het Onderwijs

Doelstelling

In 2020 verbeteren alle (zeer) zwakke afdelingen zich binnen 1 jaar resp. 2 jaar. Gekeken wordt of de scholen die in een bepaald schooljaar zwak, dan wel zeer zwak zijn bevonden, zich binnen de gestelde termijn van respectievelijk één of twee jaar verbeteren. Op deze manier kunnen 'cohorten' zwakke en zeer zwakke scholen worden vergeleken.

Welke beweging is zichtbaar

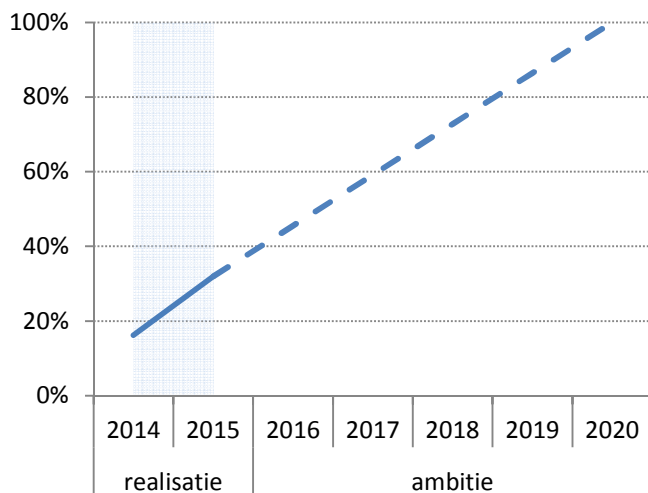
Om scholen aan te sporen zich zo snel mogelijk te verbeteren ontvangen scholen met dalende opbrengsten sinds 2011-2012 een attendering (of na twee jaar een waarschuwing). Scholen worden aangespoord direct te starten met een verbetertraject. Als scholen ondanks deze early warning toch zeer zwak worden, hebben zij nog één jaar (12 maanden) om zich te verbeteren. Indien zij daar niet in slagen, wordt de afdeling/school door de inspectie gemeld bij de minister, met het voorstel voor vervolgmaatregelen waaronder sluiting of beëindiging van de bekostiging. Met ingang van 2014 is de wettelijke verbetertermijn voor zeer zwakke afdelingen vastgesteld op één jaar.

In de grafiek is een samengestelde lijn weergegeven. Door het gering aantal zeer zwakke afdelingen (<10) kan een kleine verandering echter grote verschillen geven in de cijfers ten opzichte van voorgaande jaren. In totaal heeft in 2013 75% van de zwakke en zeer zwakke afdelingen zich in 2 jaar, resp. 1 jaar verbeterd. In 2012 was dit 72%.

Welke acties worden ondernomen

Zie verbetertrajecten zoals aangegeven bij indicator 7.

9) Aandeel (zeer) zwakke afdelingen dat in een jaar gebruikmaakt van een intensief verbeterprogramma

Bron: Inspectie van het Onderwijs, VO-raad en Rijksuniversiteit Groningen

Doelstelling

In 2020 maken alle (zeer) zwakke afdelingen van scholen in het vo gebruik van een intensief verbeterprogramma.

Welke beweging is zichtbaar

Voor de (zeer) zwakke afdelingen wordt gestreefd naar een intensivering van het bereik van het ondersteuningsaanbod van de VO-raad. Hierbij wordt het bereik van september 2014 (het moment waarna de intensivering van start is gegaan) als nulmeting gezien. Daarnaast wordt gekeken welke (zwakke en zeer zwakke) scholen in de noordelijke provincies gebruik maken van de ondersteuning vanuit het project Van Zwak naar Sterk.

De ondersteuning vanuit deze twee projecten (door OCW gesubsidieerd, en expliciet gericht op de zwakke en zeer zwakke scholen) is uiteraard niet het volledige aanbod waar scholen gebruik van kunnen maken om de onderwijskwaliteit snel te verbeteren. Er is daarnaast ook sprake van commercieel aanbod. Het gebruik hiervan is niet bekend. In 2013-2014 hebben 16% van de zwakke en zeer zwakke afdelingen deelgenomen aan het verbeterprogramma Leren Verbeteren. Het gaat hier om 42 van de 346 (12%) zwakke en om 18 van de 24 (75%) zeer zwakke afdelingen. In 2014-2015 is er een stijging zichtbaar in de deelname aan een intensief verbeterprogramma naar 32% van de zwakke en

zeer zwakke afdelingen. Het gaat hier om 66 van de 276 (27%) zwakke en alle 15 zeer zwakke afdelingen. In dit schooljaar konden scholen in het noorden van Nederland ook deelnemen aan het verbeterprogramma aangeboden door de Rijksuniversiteit Groningen (RUG).

Welke acties worden ondernomen

Zie verbetertrajecten zoals aangegeven bij indicator 7.

10) Aandeel scholen in het basisarrangement dat deelneemt aan een verbeterprogramma en dat zich binnen 3 jaar verbetert.

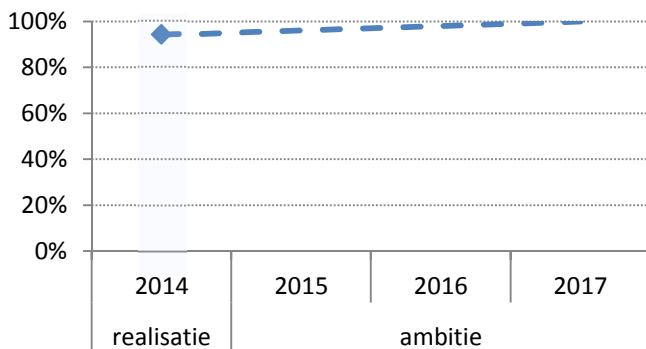
Deze indicator is nog in ontwikkeling

In overleg met de VO-raad en de Inspectie van het Onderwijs wordt de monitoring van de verbetering van scholen in het basisarrangement nader ingevuld.

Doelstelling

Scholen in het basisarrangement die deelnemen aan een verbeterprogramma verbeteren zich binnen drie jaar.

11) Aandeel scholen dat Vensters VO heeft ingevuld.

Doelstelling

De ambitie is dat in 2017 alle scholen Vensters VO hebben gevuld en transparant zijn naar ouders, leerlingen, toezichthouders, medezeggenschapsraden en andere belanghebbenden.

Welke beweging is zichtbaar

In september 2015 heeft 94% van de schoolvestigingen 'Scholen op de kaart' gevuld (de nieuwe naam van Vensters VO). De VO-raad heeft op basis van onderzoek in 2014 in beeld gebracht welke 6% overige scholen Vensters nog niet gebruikt of volledig heeft gevuld en wat de beweegredenen daarvoor zijn. Zo gaat het bij 1 op de 5 scholen die Vensters niet vullen, om praktijkonderwijs. De VO-raad heeft inmiddels een speciale variant van het schoolvenster voor het praktijkonderwijs ontwikkeld om het gebruik te stimuleren.

Welke acties worden ondernomen

In lijn met de afspraken uit de sectorakkoorden po/vo, wordt er verder door de PO-Raad en VO-raad in nauwe samenwerking met OCW en met betrokkenheid van Ouders & Onderwijs en LAKS in 2015 een uitgebreid gebruikersonderzoek uitgevoerd naar scholenopdekaart.nl. Op basis hiervan wordt de website doorontwikkeld. Het onderzoek wordt eind 2015 opgeleverd en zal vanaf 2016 tot verbeteringen voor ouders en leerlingen leiden (ten aanzien van vindbaarheid, bekendheid en gebruiksvriendelijkheid) en tot meer scholen die deelnemen aan scholenopdekaart.nl

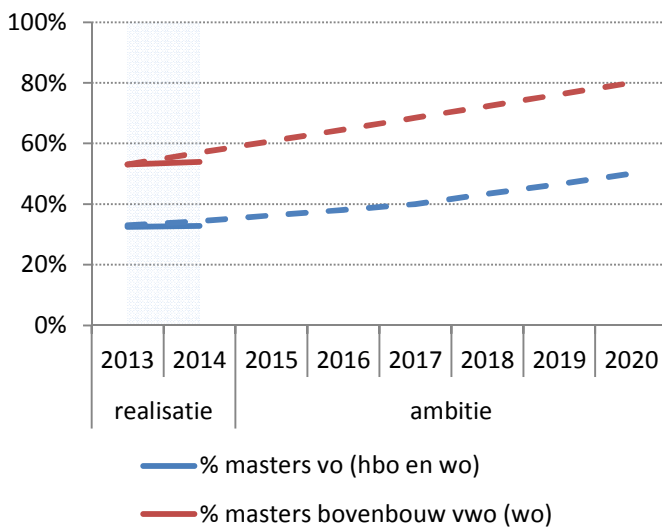
Bron: VO-raad

3. Professionalisering leraren

De versterking en borging van de professionaliteit van leraren, schoolleiders en bestuurders is een belangrijke sleutel tot het verder verhogen van de kwaliteit van het onderwijs. Het is cruciaal dat leraren beschikken over voldoende kennis en vaardigheden om talenten uit te dagen en te differentiëren in de klas. Afgesproken is dat leraren zowel de basis- als complexe vaardigheden beheersen. Daarnaast dienen leraren te beschikken over voldoende basiskennis en vaardigheden op het gebied van ICT en e-didactiek hebben. Startende leraren worden begeleid om uitval uit het beroep te voorkomen en bekwaamheden door te laten groeien. Onbevoegd lesgeven wordt geminimaliseerd. Het lerarenregister is het sluitstuk van het proces van de voortdurende professionele ontwikkeling van leraren.

12) Aandeel leraren met een afgeronde hbo of wo masteropleiding

Doelstelling

De ambitie is om in 2020 50% hbo- en wo-masteropgeleide leraren te hebben in het voortgezet onderwijs. Specifiek voor de bovenbouw vwo is het doel gesteld op 80-85% wo-masteropgeleide leraren in 2020.

Welke beweging is zichtbaar

In 2013 waren er ca. 33% hbo- en wo-masteropgeleide leraren in het vo, in de bovenbouw vwo was dit ca. 53% wo-masteropgeleiden. In 2014 is het percentage masters in het voortgezet onderwijs gelijk gebleven. Het percentage wo-masteropgeleide in de bovenbouw is in 2014 met 1% gestegen. De grafiek laat de ontwikkeling zien die de komende jaren nodig is om de afgesproken ambities te realiseren van het aandeel masteropgeleiden in het vo en in de bovenbouw van het vo.

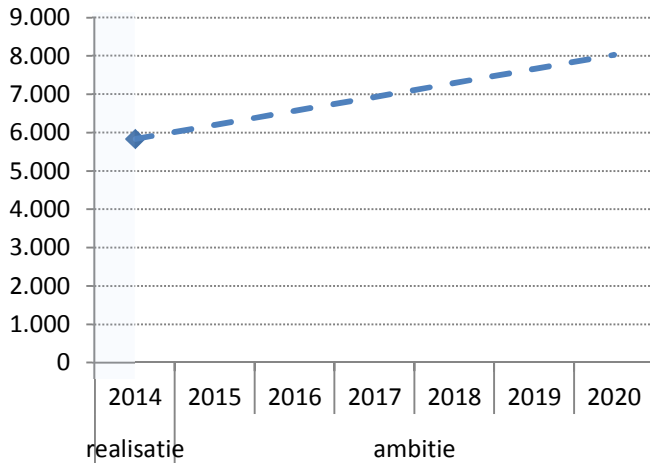
Welke acties worden ondernomen

Om het uiteindelijke doel te bereiken, is het allereerst noodzakelijk dat scholen en leraren zoveel mogelijk gebruik maken van de diverse mogelijkheden die OCV biedt om een (master-)opleiding te behalen: zittende leraren worden gefaciliteerd een (master-)opleiding te volgen via de Lerarenbeurs en Vierslagleren; pas-afgestudeerde masters en academici, en professionals met een carrière buiten het onderwijs worden via verschillende trajecten gestimuleerd voor het lerarenberoep te kiezen (zoals via Eerst de Klas, Onderwijsstraineeship en de tegemoetkoming studiekosten onderwijsmasters). Hiervoor is het tegelijkertijd noodzakelijk dat op schoolniveau gedegen HRM-beleid wordt gevoerd. Schoolbestuurders en schoolleiders dienen leraren te stimuleren om te kiezen voor een (master-)opleiding, bijvoorbeeld door ze bewust in te zetten voor schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onderwijskwaliteit. Vertegenwoordigers van scholen en opleidingen ondernemen gezamenlijke acties om dit te stimuleren, onder andere op basis van de uitkomsten van de verkenning naar opleidingsvraag- en aanbod die onder regie van de VO-raad wordt uitgevoerd. Verdere stimulering vindt plaats door in te spelen op regionale verschillen, omdat duidelijk is geworden dat de aanpak, focus en behoefte verschilt per regio. In samenwerking met de VO-raad worden regio's, regionale netwerken en besturen gefaciliteerd door hen te informeren over

Bron: DUO in combinatie met Onderwijs Werkt!

ontwikkelingen op de regionale onderwijsarbeidsmarkt, de ontwikkeling van het aandeel masters en de deelname aan projecten waarmee scholen en leraren verder kunnen werken aan schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onderwijskwaliteit. Het doel is om landelijke en regionale aanpakken beter op elkaar te laten aansluiten, zodat zij elkaar versterken. Ook in de communicatie richting schoolbesturen zal steeds de relatie worden gelegd met het HRM-beleid.

13) Aantal structurele opleidingsplaatsen

Doelstelling

Ter versterking van de samenwerking tussen scholen en (universitaire) lerarenopleidingen rond schoolontwikkeling, spelen (academische) opleidingscholen een betekenisvolle rol. De ambitie is dan ook dat het aantal academische opleidingsplaatsen in 2020 met minimaal 2200 en zo mogelijk 4000 toeneemt.

Welke beweging is zichtbaar

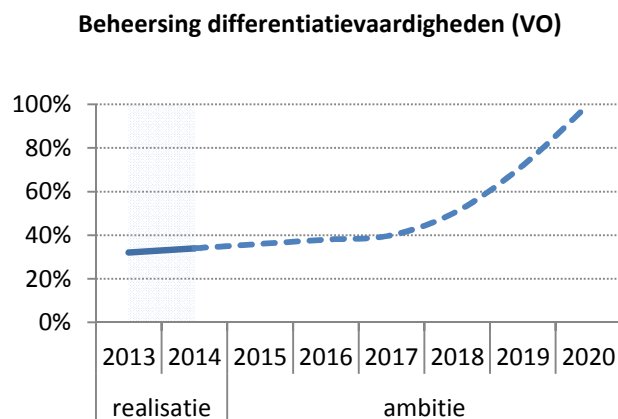
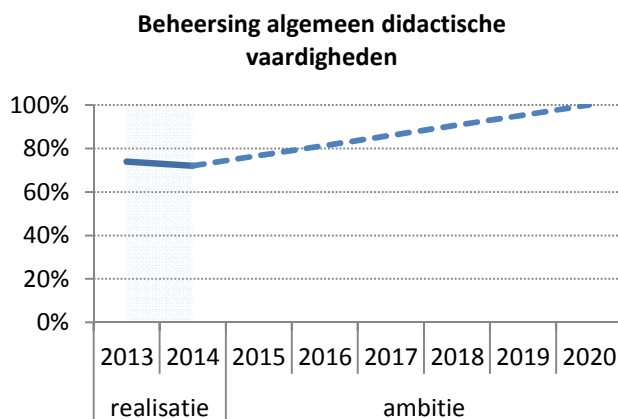
In 2014 waren er 5829 opleidingsplaatsen. Tot voor kort was het niet mogelijk om nieuwe opleidingscholen te bekostigen op grond van de Regeling tegemoetkoming opleiden in de school.⁹ Met een wijziging van deze regeling per 1 september 2015 is toetreding van 9 nieuwe opleidingscholen mogelijk gemaakt. In 2016 volgt het tweede deel van de uitbreiding. Het exacte aantal opleidingscholen dat kan worden toegelaten is afhankelijk van de groei die de bestaande opleidingscholen weten te realiseren en de uiteindelijke grootte van de aspirant-opleidingscholen die in 2015 toe zullen treden.

Welke acties worden ondernomen

De VO-raad stimuleert en ondersteunt scholen en lerarenopleidingen die een nieuwe opleidingschool willen starten. DUO houdt het aantal opleidingsplaatsen bij.

Bron: DUO

14) Aandeel leraren dat de algemeen didactische en differentiatievaardigheden beheerst

Bron: Inspectie van het Onderwijs, *Onderwijsverslag Algemene didactische en differentiatievaardigheden*¹⁰

⁹ Staatscourant 2015 25332, 19 augustus 2015.

¹⁰ Basiswaarde betreft alle leraren; verwachte tussenwaarde en streefwaarde betreft de leraren met ruime ervaring (in overleg met de Inspectie van het Onderwijs nader te operationaliseren).

Doelstelling

De ambitie is dat alle leraren in 2020 de algemeen didactische en differentiatievaardigheden beheersen. Dit jaar waren de cijfers uitgesplitst naar jaren werkervaring voor het vo niet beschikbaar. Voor de beheersing van de vaardigheden zonder uitsplitsing naar ervaring baseren we ons op het Onderwijsverslag 2013-2014 van de inspectie dat in mei 2015 uitkwam.¹¹

Welke beweging is zichtbaar

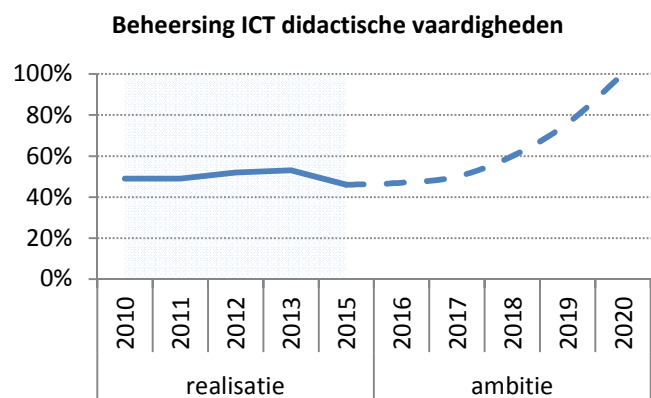
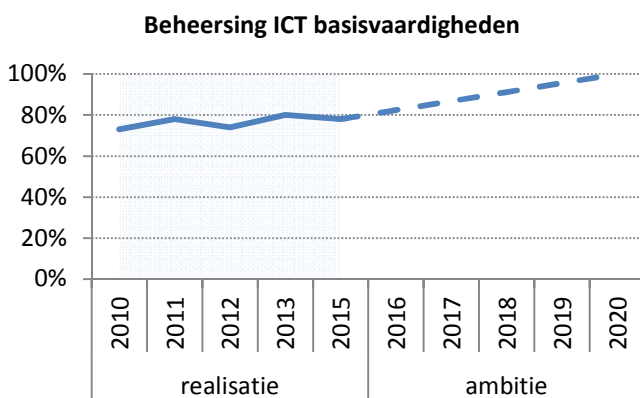
Bovenstaande figuren laten zien dat een meerderheid van de leraren (bijna 80%) de algemene didactische vaardigheden beheerst. De ambitie van 2020 lijkt haalbaar, en er wordt vooruitgang geboekt: in het vo neemt een flink aantal scholen deel aan het bewezen effectieve programma 'Begeleiding startende leraren' (BSL) ontwikkeld door de Rijksuniversiteit Groningen. Er wordt gebruik gemaakt van een onderbouwd begeleidingsarrangement voor starters op scholen in combinatie met observatie in de klas. Met een gevalideerd observatie instrument kan worden beoordeeld in welke mate leraren de algemeen-didactische en de differentiatievaardigheden beheersen. Op het gebied van de differentiatievaardigheden ligt een grotere uitdaging. Op dit moment beheerst één derde van de docenten deze vaardigheden (34% in 2013/2014). De ontwikkeling van deze vaardigheid wordt gestimuleerd door zaken als opbrengstgericht werken, de toptalentenaanpak en andere trajecten die leiden tot meer maatwerk in het onderwijs. Met de uitvoering van de Lerarenagenda wordt ook bijgedragen aan de professionalisering ten aanzien van deze vaardigheden.

Welke acties worden ondernomen

De ontwikkeling van algemene- en differentiatievaardigheden is primair afhankelijk van de mate waarin het onderwerp van gesprek is tijdens de personeelsgesprekken tussen schoolleiders en leraren en hier concrete ontwikkelafspraken aan gekoppeld worden. Vervolgens komt het aan op de inzet van leraren zelf om op dit aspect beter te worden. Het aanbod van lerarenopleidingen is hierbij ook van belang. Uit steeds meer onderzoek blijkt dat zaken als schoolcultuur, leiderschap, ruimte voor analyse en datagebruik in de klas belangrijke voorwaarden zijn om differentiatie goed te kunnen vormgeven. Naast aandacht voor goed HRM-beleid is dan ook het stimuleren van de lerende cultuur in de school een belangrijke factor voor de ontwikkeling van differentiatievaardigheden.

Om scholen juist op deze onderdelen te ondersteunen heeft OCW de prestatiebox beschikbaar gesteld voor de professionalisering van leraren. Scholen zelf zijn hier aan zet. Dat vraagt van de schoolleider een strategische visie en uitvoering van HRM waarin veel ontwikkelingen samen komen: waar wil ik over 4 à 5 jaar staan met mijn school? Wat vraagt dat van mijn medewerkers? Wat betekent dat voor de kwantiteit (hoeveel leerkrachten heb ik waar nodig?), en wat voor de kwaliteit (over welke vaardigheden moet men beschikken?). De VO-raad heeft een aanpak voor versterking van strategische HRM-beleid ontwikkeld die momenteel wordt uitgerold. Enerzijds wordt een scan ontworpen om zicht te krijgen op de stand van zaken in de sector. Hoe ver zijn scholen met het HRM-beleid? Hebben zij zicht op waar de lacunes zitten? Anderzijds is een traject gestart waarbij voorlopers op bepaalde terreinen een voorbeeld- en ambassadeursfunctie hebben ten opzichte van scholen die juist op die terreinen willen leren. Specifiek voor de ontwikkeling van differentiatievaardigheden laat OCW een toolbox ontwikkelen die docenten handreikingen biedt bij de aanpak van lessen. Dit moet door scholen en schoolleiders worden opgepakt. De verdere ontwikkeling van differentiatievaardigheden kost tijd. Naar verwachting zal in de cijfers van het Onderwijsverslag van 2018 een duidelijke ontwikkeling de goede kant op zichtbaar zijn.

15) Aandeel leraren met voldoende ICT basis- en didactische vaardigheden

Bron: Kennisnet, Vier in Balans monitor

ICT basis- en didactische vaardigheden

Doelstelling

De ambitie is dat leraren beschikken over voldoende basiskennis en -vaardigheden op het gebied van ICT en ICT didactiek. De indicatoren meten het oordeel dat managers geven over de ICT basisvaardigheden en ICT didactische vaardigheden van leraren.

¹¹ Vergaderjaar 2014-2014, 34000 VIII, nr. 89, 15 april 2015

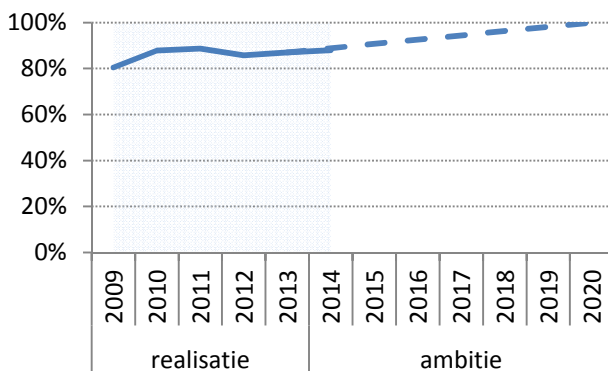
Welke beweging is zichtbaar

In 2015 lag deze waarde op 80% voor ICT basisvaardigheden en 47% voor ICT didactische vaardigheden. De dalende tendens kan verklaard worden door een kritischer oordeel van schoolleiders over deze vaardigheden van leraren, door het toegenomen belang van ICT in de klas waardoor een steeds specifiek beeld ontstaat van wat hiervoor precies van belang is. Zo blijkt uit de VO2020 scan dat bijna alle scholen in het vo digitale leermiddelen inzetten en 85% digitaal lesmateriaal inzet ten behoeve van maatwerk voor de leerling. De ontwikkeling van ICT kennis en vaardigheden is voor ruim 65% van de schoolleiders een leidend thema voor de professionalisering van leraren. Deze indicator zal bekeken moeten worden in samenhang met de ontwikkelingen ten aanzien van de andere elementen (visie van schoolleiders, infrastructuur en digitale materialen) die van belang zijn om ICT goed in te zetten als hulpmiddelen bij het geven van onderwijs op maat.

Welke acties worden ondernomen

Zowel het sectorakkoord vo, als het Doorbraakproject Onderwijs en ICT geven een sterke impuls aan het gebruik van ICT binnen scholen. Binnen het Doorbraakproject is vanaf medio 2015 gestart met LeerLabs waarin scholen samenwerken aan vraagstukken rondom gepersonaliseerd leren en ICT. In 2015 zijn 10 'LeerLabs' gestart en er doen in ieder geval 60 scholen mee. Alle deelnemende scholen stellen een eigen 'leerlabplan' op waarin de inbedding van de resultaten binnen de schoolorganisatie een belangrijk element is. De resultaten van de LeerLabs worden daarna breed beschikbaar gemaakt voor de hele sector. Daarnaast worden de kennis en ervaringen uit de InnovatieImpuls Onderwijs met vernieuwende aanpakken waaronder de inzet van ICT, waarmee ruim 150 scholen in het po en vo hebben geëxperimenteerd, door middel van leren van elkaar (IIO op Maat) benut door andere scholen. Verder voeren sommige van de 13 zogenoemde knelpuntregio's vo binnen hun programma projecten uit die kennis over en inzet van ICT bevorderen. Deze activiteiten van actoren in het veld hebben enige tijd nodig voor ze hun vruchten afwerpen. Vanaf 2017 kan een snellere groei worden verwacht van het aantal leraren dat ICT didactische vaardigheden beheerst. Een stabiele factor is Kennisnet, de publieke organisatie voor onderwijs en ICT. Kennisnet stimuleert de ontwikkeling van e-didactische en ICT-bekwaamheid door kennis uit wetenschappelijk onderzoek, ervaringen uit de praktijk en technologische ontwikkelingen, te verzamelen, te duiden en te vertalen naar de onderwijspraktijk en vervolgens breed beschikbaar te stellen via online media en publicaties, zoals trendrapport, de monitor Kinderen in de 21^e eeuw en de Vier in Balansmonitor. Deze kennis is met direct toepasbare instrumenten te gebruiken door bijvoorbeeld bestuurders, schoolleiders en leraren.

16) Aandeel startende leraren dat begeleiding krijgt vanuit de school

Doelstelling

De ambitie is dat alle nieuwe leraren de begeleiding krijgen die zij nodig hebben om hun werk als lid van een professioneel team te kunnen doen.

Welke beweging is zichtbaar

Het percentage startende leraren dat begeleiding krijgt is na een daling sinds 2012 weer gestegen naar 89% in 2014. De beweging is nu drie jaar in opwaartse richting. Dit is mede te danken aan het brede belang dat aan de goede begeleiding van starters wordt gehecht en de afspraken uit het sectorakkoord.

Welke acties worden ondernomen

Schoolbesturen en schoolleiders zijn zelf verantwoordelijk voor een goede begeleiding van hun startende leraren. Het project "Begeleiding startende leraren in het VO", waarbij scholen subsidie krijgen voor deelname aan een (wetenschappelijk onderbouwd) begeleidingstraject ondersteunt hen daarbij. Hiervoor is veel belangstelling onder vo-scholen. Vorig jaar was het streven om 10% van de vo-scholen te laten deelnemen; er is toen 16% gerealiseerd. Het blijkt dat nut en noodzaak van begeleiding sterk is gegroeid want in plaats van de beoogde 30% van dit jaar is de deelname nu al 34% (220 scholen). Ruim 1000 startende leraren zijn door deze scholen aangemeld voor begeleiding.

Bron: Loopbaanmonitor, MOOZ/Centerdata

17) Aandeel vmbo-docenten dat beschikt over kennis van de actuele beroepspraktijk en de opleidingsmogelijkheden hiervoor in het vervolgonderwijs

Doelstelling

Alle vmbo-scholen krijgen te maken met de nieuwe beroepsgerichte examenprogramma's in het vmbo. Voor de scholen met een bovenbouw in de basis-, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg van het vmbo geldt dit rechtstreeks omdat hun leerlingen straks examens zullen doen in deze vernieuwde vakken. Maar ook onderbouwlocaties en vmbo's met een theoretische leerweg krijgen te maken met de vernieuwing: hetzij in de voorbereiding van leerlingen op het te kiezen profiel, hetzij in de loopbaanoriëntatie in de theoretische leerweg. Hiertoe is het van belang dat er wordt gewerkt aan de deskundigheidsbevordering van leraren. Zo kunnen ze leerlingen een realistischer beeld meegeven van verschillende vakgebieden en passende schoolloopbaanperspectieven. De ambitie is dat alle vmbo-leraren in beroepsgerichte vakken in 2020 (50% in 2017) beschikken over de kennis van de actuele beroepspraktijk en de opleidingsmogelijkheden hierover in het vervolgonderwijs. Er wordt voor deze indicator gekeken naar de deelname aan het na- en bijscholingsaanbod per profiel en het aantal docentstages dat is gevolgd. In 2020 dient 100% tenminste gebruik te hebben gemaakt van één na- of bijscholingstraject. Dit toont aan dat docenten zich actief laten bijscholen in de nieuwe profielen en daarbij aandacht hebben voor actuele ontwikkelingen in het vervolgonderwijs en de beroepspraktijk buiten de school.

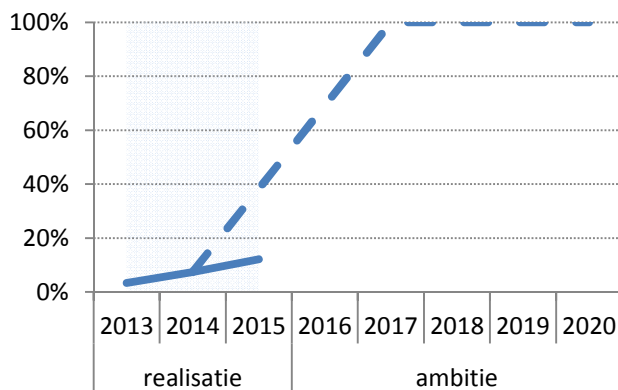
Welke beweging is zichtbaar?

Naar verwachting vindt de eerste meting in het najaar van 2016 plaats. Tijdens de laatste serie landelijke dagen van alle beroepsgerichte platforms staat er op alle platforms (tenminste) één bijscholingsthema op het programma.

Welke acties worden ondernomen?

Er wordt momenteel in samenwerking met de VO-raad gewerkt aan een gericht na- en bijscholingsaanbod. Er zal per nieuw vmbo-profiel worden bijgehouden hoeveel en door wie er gebruik van wordt gemaakt.

18) Aandeel leraren dat zich heeft geregistreerd in het lerarenregister

Bron: Lerarenregister

Doelstelling

De ambitie is dat alle leraren in 2017 zich hebben geregistreerd in het lerarenregister.

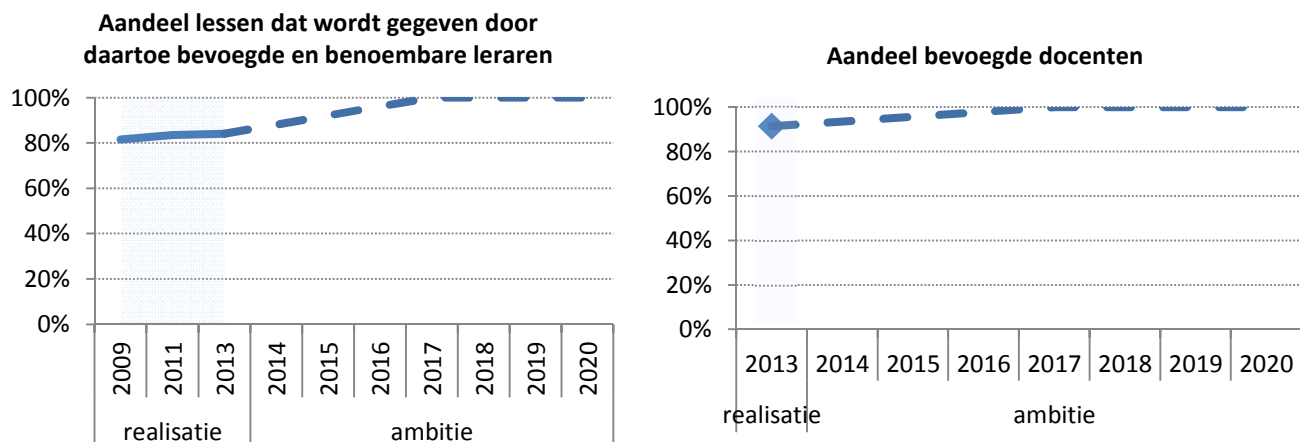
Welke acties worden ondernomen?

We zien dat leraren zich gestaag inschrijven in het vrijwillige register. Inmiddels hebben 30.000 leraren zich ingeschreven. Dat is lager dan de ambitie die we in het Nationaal Onderwijsakkoord hebben vastgelegd, maar wel een substantiële groep leraren die het zichtbaar maken van hun eigen professionele ontwikkeling al ter hand neemt. We trekken intensief samen met de beroepsgroep op om het verplichte lerarenregister succesvol in te voeren. De Onderwijscoöperatie werkt hiervoor ook aan het vergroten van de bekendheid van het register. We zijn verheugd dat het wetsvoorstel, dat op dit moment voor advies bij Raad van State ligt, wordt gedragen door de beroepsgroep. We verwachten het voorstel rond de jaarwisseling aan de Tweede Kamer te kunnen aanbieden.

Welke beweging is zichtbaar?

In nauw overleg met de beroepsgroep wordt aan het wetsvoorstel lerarenregister gewerkt. Afronding hiervan kan de eenduidige en gezamenlijke communicatie over het register versterken, omdat dan de uitgangspunten van het register helder zijn.

19) Bevoegde leraren

Bron: IPTO Centerdata

Doelstelling

Om de kwaliteit van de lessen en het onderwijs te borgen, is afgesproken dat in 2017 alle lessen worden gegeven door bevoegde leraren.

Welke beweging is zichtbaar

In de eerste figuur is zichtbaar dat in 2013 84,1% van de lessen bevoegd gegeven worden. Dit is inclusief lessen die gegeven worden door leraren die benoemd zijn op basis van, in de tijd beperkte, wettelijke uitzonderingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om docenten die wel een vak bevoegdheid hebben, maar niet precies voor de les die zij geven. De figuur laat een stijging zien. In de tweede figuur is ook een vertaling gemaakt naar absolute aantallen leraren. Hieruit blijkt dat ruim 90% van de leraren benoembaar is. Slechts een klein gedeelte van de leraren voldoet niet aan de benoemingsvereisten. Het gaat dan bijvoorbeeld om leraren met de verkeerde vak bevoegdheid die niet of langer dan 4 jaar in opleiding zijn of personen die nooit een lerarenopleiding hebben afgerond en evenmin in opleiding zijn. Omdat deze indicator onlangs op verzoek van de VO-raad in 2014 is toegevoegd, is alleen een cijfer voor 2013 beschikbaar.

Welke acties worden ondernomen

Er is een gezamenlijke extra inspanning nodig van OCW, lerarenopleidingen, schoolbesturen en leraren om de 100% doelstelling te behalen. De benodigde acties zullen beschreven worden in het plan van aanpak "Tegengaan onbevoegd lesgeven" dat eind 2015 naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd.

4. Professionalisering schoolleiders

Toegenomen wensen, eisen en verwachtingen en meer ruimte voor besturen en scholen om eigen keuzes te maken, stellen meer en hogere eisen aan de professionaliteit van schoolleiders en schoolbestuurders. De ambitie is dat op iedere school bekwame schoolleiders werkzaam zijn. Daar hoort een degelijk inwerk- en begeleidingsprogramma voor startende schoolleiders bij. Daarbij wordt de Code goed bestuur door alle scholen nageleefd.

20) Aandeel startende schoolleiders dat een begeleidingsprogramma heeft gevolgd

Doelstelling

Voor een goede en duurzame onderwijskwaliteit zijn goed opgeleide, professionele schoolleiders en bestuurders onontbeerlijk. Daarom is in het sectorakkoord de ambitie opgenomen dat elke school een degelijk inwerk- en begeleidingsprogramma heeft en gebruikt voor startende schoolleiders.

Welke beweging is zichtbaar

Zichtbaar is dat schoolleiders steeds meer bewust zijn van het belang van hun eigen professionele ontwikkeling. De BC-scan van de VO-academie is al meer dan 700 keer online gebruikt. De BC-scan geeft inzicht in de competenties van de schoolleider en geeft aan welke competenties nog verder ontwikkeld moeten worden. Ook de opleidingscatalogus van de VO-academie wordt steeds beter gevonden en benut door schoolleiders. Inmiddels bevat de opleidingscatalogus 242 opleidingen. In 2016 wordt voor het eerst gemeten welk aandeel startende schoolleiders een begeleidingsprogramma volgt. De eerste meting voor deze indicator wordt uitgevoerd via de enquête van Onderwijs Werkt uitgevoerd door Regioplan. Op basis van de uitkomst formuleren OCW en de VO-raad een streefwaarde voor het aandeel startende schoolleiders dat een inwerk/begeleidingsprogramma volgt in 2020. In de VO2020 scan die dit jaar voor het eerst is uitgevoerd, gaf 70% van de schoolleiders aan deel te nemen aan een inwerk- of begeleidingsprogramma, 30% doet dat (nog) niet.

Welke acties worden ondernomen

Om de professionele ontwikkeling van schoolleiders te faciliteren wordt er nu gebouwd aan het schoolleidersregister. Het register zal in het voorjaar van 2016 operationeel zijn. Schoolleiders kunnen zich registreren in het register en zichtbaar aan de slag gaan met hun professionalisering. De beroepsgroep van schoolleiders gaan zelf aangeven waar schoolleiders aan moeten voldoen en hoe de professionalisering van schoolleiders er uit moet komen te zien. Om het belang van professionele ontwikkeling onder de aandacht te brengen bij schoolleiders, zal op 7 november tijdens de eerste Nationale Schoolleiders Top, met schoolleiders stil worden gestaan bij het belang van goed leiderschap en continue professionalisering. De VO-academie bemiddelt actief tussen vraag en aanbod op het gebied van passend scholings- en professionaliseringsaanbod door het inzichtelijk maken middels de opleidingscatalogus <http://www.vo-academie.nl/>.

21) Code Goed Bestuur

Doelstelling

Eind 2014 heeft de VO-raad besloten om een commissie in te stellen met de opdracht advies uit te brengen over de herziening van de code 'Goed Bestuur'. De nieuwe code heeft tot doel goed onderwijsbestuur en transparantie te bevorderen en op proactieve wijze zorgen voor een kleinere kans op incidenten. Maar ook dat de sector meer 'in control' is en daarmee laat zien dat zij haar verantwoordelijkheid neemt. Het uitgangspunt is dat alle scholen de code 'Goed Bestuur' naleven.

Welke beweging is zichtbaar

Op basis van de aanbevelingen van de commissie heeft de VO-raad besloten op korte termijn zich in te gaan zetten op de volgende punten: instellen van zes lidmaatschapseisen die een noodzakelijke voorwaarde zijn voor (de transparantie van) goed bestuur, de aanstelling van een governance-commissie waar incidenten gemeld kunnen worden door leden van de VO-raad en de inzet van collegiale bestuurlijke visitaties die zich richten op het bestuurlijk handelen door een reflectief dialoog aan te gaan met collega-besturen. Vanuit de gedachte 'past toe of leg uit' dragen deze punten bij aan het doen aantonen dat schoolbesturen cultuuraanpassingen doormaken waarbij de code 'Goed Bestuur' wordt nageleefd.

Welke acties worden ondernomen

In 2016 gaat er een monitoringscommissie aan de slag die rapporteert over de voortgang van de implementatie van de code 'Goed Bestuur'. Daarnaast is er een governanceloket geopend waar leden met vragen terecht kunnen over governance.